

Porodični odnosi

Društveni odnosi

- Društveni odnosi predstavljaju ukupnost veza u koje ljudi međusobno stupaju radi obavljanja zajedničke dužnosti i održavanja individualnog i društvenog života
- Ponašanje većeg broja osoba čije je djelanje smisaono orijentisano (M. Veber)
- Društveni odnosi su određeni:
 1. Normama
 2. Vrijednostima

Društveni odnosi

- U svakoj društvenoj zajednici važna komponenta za porodicu je **osjećanje pripadnosti** i **osjećanje intimnosti**, što proizilazi iz emocionalne povezanosti unutar porodice i stvara osjećaj sigurnosti.
- Abraham Maslov

Karakteristike prirode odnosa u porodici

- Prirodu odnosa u porodici karakteriše:
 1. mogućnost da se pojedinac razvija kao kompletna ličnost;
 2. mogućnost da se pripada zajednici, a da se ne izgubi individualnost;
 3. socijalizacija u duhu solidarnosti i humanih odnosa.

Dvije osnovne vrste porodičnih odnosa

- **Intrageneracijski odnosi:**
 1. odnos između supružnika
 2. odnos između djece
- **Intergeneracijski odnosi**
 1. odnos između roditelja i djece
 2. odnos između djece različite starosne dobi

Vrste supružničkih odnosa

- Vrste supružničkih odnosa mogu se samo uslovno klasifikovati, jer odnos supružnika više zavisi od personalnih, nego od kulturno uslovljenih modela;
- Dominantan autoritet muškarca;
- Dominantan autoritet žene;
- Koji autoritet će preovladati u porodičnim odnosima zavisi od porodica iz kojih supružnici potiču.
- **Odnos nadređenosti-podređenosti**

Egalitaran ili demokratski porodični odnos

- Statusi supružnika definisani shodno principu jednakosti.
- Ne znači da će taj model u kontinuitetu biti dio porodične prakse, jer su neke ličnosti sklonije autoritarnom, nego demokratskom obliku ponašanja.

Formalizovani porodični odnos

- Neslaganje supružnika
- Dvostrukost načina izražavanja supružničke veze.
- Raskorak između ponašanja roditelja uslovljava emocionalnu i psihičku labilnost djece:
 1. neprihvatanje roditeljskog doma;
 2. aleksitimija.

Klasifikacija Kirkpatrika

- Kirkpatrik klasifikuje odnose supružnika s obzirom na životni ciklus porodice:
 1. odnos mladih ljubavnika (prva i druga faza);
 2. odnos mladih roditelja (treća faza);
 3. odnos srednjovječnih roditelja i odrasle (oženjene i udate djece);
- U prvoj i drugoj fazi je dominantna emocionalna dimenzija, dok se u trećoj i četvrtoj fazi interferiraju emocije sa obavezama i dužnostima – dogovor oko svakodnevnih obaveza.

Intergeneracijski odnosi

- Intergeneracijski odnosi su kompleksniji od intrageneracijskih odnosa, jer se radi o odnosu članova različite starosne dobi.
- Intergeneracijske odnose možemo posmatrati s obzirom na:
 1. generacijsku dimenziju – roditelji- djeca;
 2. pola dimanzija: majka-kćerka; otac- sin; majka–sin; otac-kćerka.

Intergeneracijski odnosi

- Odnos roditelja i djece je složen, jer zahtijeva kombinaciju autoriteta i emocija što uspješno mogu savladati samo roditelji koji su emocionalno stabilni i koji uspijevaju da uspostave sklad između dužnosti i osjećanja

Klasifikacija Kimbola Dejvisa

- Kimbol Dejvis ističe sledeće psihološke i sociološke razlike među generacijama:

Starije generacije	Mlađe generacije
Realizam	Idealizam
Operacionalizacija društvene stvarnosti	Utopijsko shvatanje društvene stvarnosti
Ideologija <i>statusa quo</i>	Ideologija <i>statusa ante</i>

Kimbol Dejvis

- Kimbol Dejvis poentira da autoritet roditelja proizilazi iz dužnosti da roditelji **prenose zahtjeve društva** na svoju djecu i tako stiču privilegiju autoriteta.
- Primitivna društva;
- Savremena civilizacija.

Najčešći razlozi za nastajanje međugeneracijskog sukoba u porodici

- Kada se socijalizacija shvati kao proces prilagođavanja.
- Kada odrasli u omladini vide subjekte za ovaploćivanje sopstvenih težnji i ciljeva.
- Kada autoritet roditelja isključuje nezavisnost i samostalnost djece, odnosno kada se poštovanje roditeljskog autoriteta poistovjećuje sa konformizmom, a odbijanje autoriteta sa devijantnim ponašanjem.

Najčešći razlozi za nastajanje međugeneracijskog sukoba u porodici

- Kada omladina u svojim roditeljima ne može da pronađe uzor za svoje sazrijevanje i za identifikaciju.
- Kada nedostaje emocionalna veza na osnovu koje se mogu premostiti razlike i izbjeći latentni i manifestni sukobi.